

Helsingissä 13 marraskuuta 2006

Hyvä kaupunginjohtaja

Svenska Finlands folkting on lakisääteinen elin (1331/2003), jonka tehtävänä on edistää Suomen ruotsinkielisen väestön oikeuksia. Mittavaa kunta- ja palvelurakennemuutosta silmällä pitäen Folktinget haluaa muistuttaa kuntia niiden velvollisuudesta huolehtia suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Yksi tällainen tarve on oikeus saada opetusta omalla äidinkiellään ja oman äidinkielen opetusta.

Perusopetuslain mukaan (628/1998) kaikilla suomen- ja ruotsinkielisillä lapsilla on oikeus saada opetusta omalla kielellään. Kunta on velvollinen järjestämään suomen- tai ruotsinkielistä opetusta riippumatta kieltä puhuvien oppilaiden määrästä. Opetus on järjestettävä erikseen kummallekin kieliryhmälle.

Velvollisuus järjestää opetusta oppilaan kielellä, suomeksi tai ruotsiksi, on voimassa myös silloin, kun vain yksi oppilas puhuu asianomaista kieltä. Oppilaan kielen katsotaan olevan se kieli, jonka oppilas hallitsee parhaiten. Väestökisteriin merkityllä oppilaan kielellä ei ole merkitystä tässä yhteydessä. Jos oppilas puhuu useita niitä kieliä, joita kunnassa käytetään opetuksessa, saa huoltaja valita opetuskielen.

Jos kunnalla ei ole omaa koulua, jossa opetus voidaan järjestää, voi kunta ostaa opetuspalvelut toiselta kunnalta tai yksityiseltä opetuksen järjestäjältä, jolla on lupa antaa perusopetusta. Monilla paikkakunnilla maassamme vaaditaan useiden kuntien välistä yhteistyötä ruotsinkielisen opetuksen järjestämiseksi, johon jokaisella oppivelvollisella lapsella on oikeus. Useimmissa niistä yhteistoiminta-alueista, jotka määritellään 7 §:ssä hallituksen esityksessä laiksi kunta- ja palvelurakennemuutuksesta (HE 155/2006 vp), on kuntia, joissa järjestetään opetusta ruotsiksi. Ehdotus kunta- ja palvelurakennemuutuksen puitelaiksi edellyttää, että myös ruotsinkielisen opetuksen tarve tutkitaan ja että toimeenpanosuunnitelmassa, joka on jätettävä 30. heinäkuuta 2007, todetaan, miten opetus järjestetään.

Puitelaki korostaa, että suomen- ja ruotsinkielisen väestön oikeudet käyttää omaa kieltään ja saada palveluja tällä kielellä otetaan huomioon, kun lainmukaisia järjestelyjä suunnitellaan ja toteutetaan. Folktinget kehottaakin teitä selvittämään perusteellisesti ruotsinkielisen opetuksen tarpeen omassa kunnassanne. Kun kunta laatii toimeenpanosuunnitelman, kunnan on otettava huomioon ruotsinkielisen opetuksen todelliset tarpeet kunnassa ja huomioitava kaikki olemassa olevat mahdollisuudet ruotsinkielisten oppivelvollisten lasten korkealuokkaisen perusopetuksen järjestämiseksi esikoulusta 9. luokalle yhteistoiminta-alueella. Tämä on olennainen edellytys, jotta kunta- ja palvelurakennemuutos muodostaisi täysipainoisen kokonaisuuden ja hyödyttäisi koko Suomen väestöä.

Svenska Finlands folkting

Astrid Thors
Puheenjohtaja

Tiedoksi: Alue- ja kuntaministeri Hannes Manninen